

Dansk Selskab for Klinisk Ernæring

Ernæring af kræftpatienter

Torsdag d. 30. marts 2000 kl. 19-21 i auditorium 2 (ved kantinen), Rigshospitalet.

1. Dokumentation - status for kontrollerede undersøgelser v. overl. Jens Kondrup, 20 min
 2. Ernæring i praksis og oplæg til ny undersøgelse v. overl. Bent Enig, 30 min
 3. Sygepleje og ernæring til kræftpatienter v. spl. Ingrid Poulsen, 20 min
 4. Hvad kan kræftpatienter spise - erfaring med ernæringsterapi v. diætist Berit Ipsen, 20 min.
- Alle er velkomne, også ikke-medlemmer. Tilmelding til sekretæren er nødvendig senest 25. marts

Andre datoer 2000:

12. maj, Rigshospitalet: Årsmøde og generalforsamling (program vedlagt)
 28 september, Odense Universitetshospital: Ernæring af apopleksi patienter
 30. november, Skejby sygehus: Ernæring af lungepatienter
 Yderligere detaljer om program senere

UPS!

Nu starter projektet: underernæring på sygehuse.

Sundhedsministeriet har bevilget 2,5 mio. kr., og hver af de deltagende sygehuse/amter (H:S) har bevilget 0,6 mio. kr.

De 3 deltagende sygehuse er Rigshospitalet, Nykøbing Falster Centralsygehus og Hobro Sygehus. På hvert sygehus ansættes i den 2-årige projektperiode 0,75 sygeplejerske, 0,5 klinisk diætist, 0,25 køkkenmedarbejder og 0,15 læge.

1. fase af projektet (01.02.2000-30.06.2000) er en deskriptiv del, hvor 3 patienter dagligt udvælges tilfældigt blandt alle patienter indlagt på hvert hospitals voksenafdelinger det foregående døgn. Disse 3 patienters afsnit opsøges af projektdeltagerne. Det undersøges om:

- de 3 patienters ernæringstilstand er blevet vurderet ved indlæggelsen
- om afsnittet har kriterier for risikopatienter i ernæringsmæssig forstand
- om der er iværksat en plan for risikopatienter

- om kostindtagelse og vægt følges for risikopatienter
- om risikopatienter opnår målsætningen mht kostindtagelse og vægtændring

Hvert af disse trin ledsages af spørgsmål til patientens kontaktsygeplejerske vedr. mulige årsager til, at denne procedure ikke følges. Endvidere vil de første ca. 200 sygeplejersker blive udsat for et spørgeskema vedr. paratviden inden for ernæring.

2. fase af projektet (01.07.2000-30.06.2001) vil rette på op på de fejl og mangler, der er afdækket som hyppige og betydningsfulde i den første fase. Dette kunne f.eks. ske ved at:

- instruere i screening af patienter, samt identifikation af risikopatienter
- undervise i metoder til at beregne energi- og proteinbehov, lave en kostplan, beregne energi- og proteinindtag, og følge ernæringstilstanden
- undervise i motivering af patienten, midler til at øge appetitten og til at øge hjælpen til svage patienter ved måltidet (inddrage pårørende?)

- forbedre centralkøkkenets leveringssikkerhed og forbedre sammensætning, tilberedning og anretning af kosten, samt instruere personalet i bestilling af medlemmåltider og frostvarer
- afklare ressourcespørgsmål

3. fase af projektet (01.07.2001-31.12.2001) vil fortsat screene patienter som i 1. og 2. fase, men det forventes nu at succesraten er betydeligt højere (ca. 90%). I en periode af 3. fase vil en udvalgt del af patienterne indgå i en kontrolleret undersøgelse, men detaljer herom foreligger ikke endnu.

Projektet kan følges på :
<http://home13.inet.tele.dk/ups/>
 Information: Jens Kondrup, tlf: 35451034.

En **Ph.D. studerende** (læge) vil blive knyttet til UPS!. Opslag herom er under udarbejdelse - henvendelse fra interesserede modtages gerne.

Slagelse: 90% i 2001

Sygehusledelsen på Centralsygehuset i Slagelse besluttede at styrke personalets viden og

adfærd vedr. ernæring. Derfor blev der nedsat et ernæringsteam bestående af 2 sygeplejersker, 2 diætister, 1 økonoma og 2 læger. I efteråret 1998 startede ernæringsteamet med at undervise læger og plejepersonale på 2 udvalgte afdelinger (1 medicinsk og 1 kirurgisk). Der blev undervist 1 time 4 gange på hver afdeling, så alle havde mulighed for at deltage. Inden undervisningsstart blev der foretaget en spørgeskemaundersøgelse for at undersøge lægers/ plejepersonalets holdning til ernæring. En tilsvarende undersøgelse, foretaget efter at undervisningen var gennemført, afslørede, at 93 % mente, at kosten var en vigtig del af sygehusbehandlingen. Efter undervisningen gik de to afdelinger så igang med at risikovurdere deres patienter. Som redskaber havde ernæringsteamet udviklet et skema til vurdering af ernæringstilstand og et skema til beregning af protein/energi og væskebehov for den enkelte patient. Køkkenet havde lavet et skema til kostregistrering med fortrykte værdier for madens indhold af energi/proteinindhold, udarbejdet en informationshåndbog og pjecer, standardiseret opøverskeer, portionsstørrelser m.v. samt udarbejdet en energi-proteinberiget kostplan til de småtspisende. Alle patienter blev vejret og målt i deres første indlæggelsesdøgn. Der blev beregnet BMI og et eventuelt vægttab målt i procent. Hvis pa-

tienten havde et BMI under 20 og/eller blev identificeret som risikopatient, blev der påbegyndt kostregistrering, og patienten fik tilbudt tilskudsrikke. Hvis kostindtaget ikke var tilstrækkeligt efter 3 dage, blev diætisten kontaktet med henblik på kostplan. Samtidig med, at dette pilotprojekt startede, blev samtlige andre afdelingers pleje/lægepersonale undervist i løbet af vinteren 98/99. Hver afdeling blev undervist 2 gange. Risiko-energi- og kostregistreringsskemaerne introduceredes også på de andre afdelinger. I foråret 99 frikøbtes en sygeplejerske – ligesom der afsattes diætisttid til at hjælpe afdelingerne i den første tid med at lære at bruge skemaerne. På det månedlige introduktionskursus for nyansatte undervises der nu også i ernæringens betydning, i risikovurdering og energi-, protein- og væskebehov. Målsætningen er, at inden år 2001 skal mindst 90 % af risikopatienterne ernæres suffcient. For at kreere/finde ildsjæle, der kan være drivkraft i denne udvikling, arrangeres der i løbet af år 2000 interne kurser i ernæring og der arrangeres temadage med eksterne undervisere. Desuden er det nødvendigt med tilstrækkelig moralsk og praktisk støtte fra afdelingsledelserne. Ernæringsteamet vil løbende følge, hvor stor en del af risikopatienterne, der reelt

ernæres optimalt. Det vil ske ved, at en repræsentant fra ernæringsteamet uanmeldt vil besøge afdelingerne og gennemgå journalerne.

Information: Henriette Bott, 58 55 90 00, søger 92 12

Kostkvalitet i Holstebro

Tre sengeafsnit er udpeget som pilotafsnit. De tre afsnit får mulighed for at bestille sygehuskost og skal så til gengæld vurdere alle patienter, beregne behov og registrere energi- og proteinindtag. Data incl. patienternes vægt og sealbumin samles på computer, så vi bl.a. får overblik over, i hvilket omfang der kommer noget ud af bestræbelserne.

Der er udarbejdet en manual og diverse registreringsmateriale, som naturligvis kan stilles til rådighed for andre, når vi i løbet af foråret er igennem pilotfasen. Sygehusets kostudvalg spiller den centrale rolle, i samarbejde med Ringkjøbing amts centrale kostudvalg.

Information: Peter Barner-Rasmussen, tlf. 99125015.

Venteværelset på P1

Radioudsendelse om kost og underernæring på sygehuse fra 13.12.99, bl.a. med en patients oplevelser - kun for stærke nerver. Hør den på internettet:

<http://www.dr.dk/p1/ventevaerels/et/arkiv.htm>

Formand: Jens Kondrup
Afdelingslæge, dr. med.
Ernæringsenheden-5192
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 45 25 59
Fax: 35 45 22 13
kondrup@rh.dk

Næstformand: Ib Hessov
Overlæge, dr.med.
Kirurgisk afd L
Århus Amtssygehus
Tage Hansensgade 2
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 75 03
Fax: 89 49 75 49
ib.hessov@dadlnet.dk

Sekretær: Randi Beier-Holgersen
Afdelingslæge
Kirurgisk afd. K
Bispebjerg Hospital
Bispebjerg Bakke 23
2400 København NV
Tlf.: 35 31 35 31, søger 4322
Fax: 35 31 28 56
dcc4862@vip.cybercity.dk

Kasserer: Mette Borre
Klinisk diætist
Medicinsk afd V
Århus Kommunehospital
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 28 15
Fax: 89 49 28 20
akh.grp02s.mb1@aaa.dk

Bestyrelsen i øvrigt:

Overlæge Thomas Almdal, Endokrin afd, KAS Herlev.
thal@herlevhosp.kbhamt.dk
Overlæge Jan Eriksen, Med afd, Herning Centralsygehus
jeriksen@dadlnet.dk
Professor Hendrik Vilstrup, Med afd V, Århus KH.
akh.grp02s.mht@aaa.dk

Sygeplejerske Rikke Kragh Iversen, RAS Roskilde.
jep-mic-rik@post.tele.dk
Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Århus AS.
hhv@suppsun.aau.dk
Klinisk diætist Lisbeth Jensen, RAS Køge.
rklje@ra.dk

Næste nyhedsbrev:

Medio april - indlæg sendes til for-
manden på e-mail. Abstracts fra

danske videnskabelige artikler om
klinisk ernæring modtages gerne.

Formand: Jens Kondrup
Afdelingslæge, dr. med.
Ernæringsenheden-5192
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 45 25 59
Fax: 35 45 22 13
kondrup@rh.dk

Næstformand: Ib Hessov
Overlæge, dr.med.
Kirurgisk afd L
Århus Amtssygehus
Tage Hansensgade 2
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 75 03
Fax: 89 49 75 49
ib.hessov@dadlnet.dk

Sekretær: Randi Beier-Holgersen
Afdelingslæge
Kirurgisk afd. K
Bispebjerg Hospital
Bispebjerg Bakke 23
2400 København NV
Tlf.: 35 31 35 31, søger 4322
Fax: 35 31 28 56
dcc4862@vip.cybercity.dk

Kasserer: Mette Borre
Klinisk diætist
Medicinsk afd V
Århus Kommunehospital
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 28 15
Fax: 89 49 28 20
akh.grp02s.mb1@aaa.dk

Bestyrelsen i øvrigt:

Overlæge Thomas Almdal, Endokrin afd, KAS Herlev.
thal@herlevhosp.kbhamt.dk
Overlæge Jan Eriksen, Med afd, Herning Centralsygehus
jeriksen@dadlnet.dk
Professor Hendrik Vilstrup, Med afd V, Århus KH.
akh.grp02s.mht@aaa.dk

Sygeplejerske Rikke Kragh Iversen, RAS Roskilde.
jep-mic-rik@post.tele.dk
Sygeplejerske Henriette Vind Hansen, Århus AS.
hhv@suppsun.aau.dk
Klinisk diætist Lisbeth Jensen, RAS Køge.
rklje@ra.dk